

Podsumowanie seminarium dotyczącego komunikacji i informacji wokół energetyki jądrowej w Polsce.

Eksperti i tematy wystąpień:

1. **Urszula Kuczyńska**, Instytut Sobieskiego, „Akceptacja społeczna dla ścieżki Coal-To-Nuclear. Prezentacja tez raportu z diagnozy społecznej w ramach projektu DEsire”;
2. **Łukasz Koszuk**, Fundacja Forum Atomowe, „NIMBY, czyli Nuclear In My Backyard”;
3. prof. UG dr hab. **Sylwia Mrozowska**, Centrum Zrównoważonego Rozwoju Uniwersytetu Gdańskiego, „Sąsiedztwo elektrowni jądrowej: jak budować platformę współpracy?”;
4. dr **Barbara Kijewska**, Centrum Zrównoważonego Rozwoju Uniwersytetu Gdańskiego, „Społeczna percepcja technologii jądrowych”;

Cel

Celem spotkania było przedstawienie tez raportu z diagnozy społecznej, jaki zrealizowali eksperci Instytutu Sobieskiego w ramach projektu DEsire (www.projektdesire.pl) oraz umieszczenie wniosków zawartych w raporcie w szerszym kontekście rozwoju energetyki jądrowej w Polsce. Ten cel udało się osiągnąć dzięki prezentacji doświadczeń przedstawiciela Fundacji Forum Atomowe, która prowadzi konsekwentną edukację i informację na temat energetyki jądrowej od 2008 roku oraz dzięki wystąpieniom ekspertek z Centrum Zrównoważonego Rozwoju Uniwersytetu Gdańskiego, które przedstawiły lokalny i regionalny obraz praktycznych wyzwań społecznych i komunikacyjnych związanych z inwestycją realizowaną w gminie Choczewo.

Dylematy

Rekordowo wysokie poparcie, jakie Polacy deklarują dla wdrożenia energetyki jądrowej w Polsce nie przekłada się na bezkrytyczny entuzjazm dla realizacji inwestycji jądrowych w konkretnych społecznościach lokalnych. Zastrzeżenia w społecznościach bez doświadczeń z energią jądrową dotyczą najczęściej bezpieczeństwa zastosowania takiej technologii. Doświadczenie Pomorza pokazuje, że nawet kiedy te obawy zostaną przezwyciężone dzięki działaniom edukacyjnym i komunikacyjnym, problematyczne stają się aspekty praktyczne związane z realizacją dużej inwestycji infrastrukturalnej i zmianą w trybie funkcjonowania, i życia, jakie taka inwestycja przynosi.

Wyzwania

Wiedza na temat energetyki jądrowej w Polsce, pomimo prowadzonych od dekady działań edukacyjnych i komunikacyjnych, jest wyrywkowa i szczątkowa. Co więcej, przy zejściu na poziom lokalny to nie wiedza o energetyce jądrowej, ale o konkretnych planach i działaniach inwestora są kluczowe dla akceptacji inwestycji.

Dla powodzenia projektów jądrowych w Polsce, w tym również projektów na ścieżce Coal-To-Nuclear, która przybliży inwestycje jądrowe do dużych skupisk ludzkich, konieczne jest wypracowanie konkretnych mechanizmów partycypacyjnych dla społeczności lokalnych, które pozwalają mieszkańcom zachować poczucie sprawczości i kontroli nad swoim otoczeniem i prowadzonym trybem życia. Budowanie podmiotowości wśród społeczności lokalnych i dzielenie odpowiedzialności za prowadzenie inwestycji a potem działanie obiektu na szczeblu lokalnym są sposobem na zmniejszanie ryzyka i obciążenia dla każdej zaangażowanej strony.

Wnioski i rekomendacje

Wnioski zawarte w raporcie znalazły poparcie w doświadczeniach płynących z Pomorza i doświadczeniach Fundacji Forum Atomowe. Dzielą się one na kilka kategorii:

1. konieczność prowadzenia działań edukacyjnych z zakresu energetyki jądrowej na szczeblu krajowym i ich intensyfikowania w potencjalnych lokalizacjach inwestycji jądrowych;
2. konieczność prowadzenia działań komunikacyjnych i informacyjnych o energetyce jądrowej na szczeblu krajowym i ich intensyfikowania oraz rozszerzenia o aspekty praktyczne związane z codziennym funkcjonowaniem i trybem życia w potencjalnych lokalizacjach inwestycji jądrowych;
3. konieczność wypracowania mechanizmów budowania podmiotowości społeczności lokalnych i wdrażania procesów partycypacyjnych pozwalających społecznościom lokalnym na bycie świadomymi partnerami projektów jądrowych;
4. konieczność podnoszenia świadomości inwestorów i podmiotów realizujących projekty jądrowe co do konieczności budowania partnerstwa i intensywnej współpracy ze społecznościami lokalnymi oraz budowania własnych zasobów wiedzy i kompetencji w tym zakresie.

Dodatkowo, raport Instytutu Sobieskiego uzupełnia wnioski i rekomendacje o potrzeby zgłaszane przez interesariuszy będących uczestnikami rynku i podmiotami przemysłowymi, którzy będą zaangażowani w realizację ścieżki Coal-To-Nuclear.

